

PŘÍBĚH: VERONIKA PSOTKOVÁ

Počátkem října byla slavnostně otevřena část revitalizovaného Staroměstského náměstí v Mladé Boleslavi, představující tok řeky Jizery. Betonové bloky lemující koryto řeky jsou osázeny sochami, jejichž autorkou je talentovaná absolventka Fakulty výtvarného umění Vysokého učení technického v Brně Veronika Psotková. Jedná se o zatím poslední realizaci autorky, nikoliv však jedinou – přes léto zaplnila svými létajícími figurami také liberecký obchodní dům Forum.

Dva chlapečci ležící na jednom z betonových bloků lemujících nerezové koryto kaskády.

Dívka koupající plyšového medvěda z umělého kamene. Podél kaskády na Staroměstském náměstí v Mladé Boleslavi (2010) je celkem osm figurálních soch, které od horního toku k nejnižšímu místu „mládnou“. Vodu v korytě je možné regulovat několika stavidly, mění se i intenzita vody v jednotlivých tryskách soch. Kaskáda vznikla ve spolupráci s architektonickým ateliérem Hlaváček a Partner, s. r. o., projektantem nového náměstí.

Summary:

A part of the revitalized Old Town Square in Mladá Boleslav symbolizing the flow of the river Jizera was first shown to the public. Concrete blocks bordering the river bed carry statues made by Veronika Psotková, a talented graduate of the BUT Faculty of Fine Arts. This is the author's last but not rare work – during the summer, her flying figures filled the Forum shopping centre in Liberec.

Veronika Psotková (1981) sice vystudovala gymnázium v Opavě, pak už ale bez váhání zaměřila k výtvarnu. Cesta na brněnskou FaVU vedla sice mírnou oklikou přes Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, kde vystudovala učitelství pro 2. stupeň základních škol, obor matematika a výtvarná výchova, ale stát se učitelkou jí nebylo souzeno. Alespoň zatím. Osudově se zde totiž potkala se sochařem Davidem Medkem, pod jehož vedením vytvořila své první větší figury, a pak už to netrvalo dlouho a Veronika se přihlásila na FaVU, kde v loňském roce dokončila studium v ateliéru sochařství Michala Gabriela.

Veroničiny figury mi před časem samy začaly vstupovat do cesty a bylo to příjemné setkávání – zpočátku za výlohou brněnské kavárny Café Sausalito, kde jsem skrze ně z ulice zírала na návštěvníky studentské hospůdky zahalené v cigaretovém dýmu, a později v Divadle Reduta nebo v galerii Aula v sídle Fakulty výtvarných umění v Údolní ulici. Zaujaly mě proto, že mě bavily, přinutily mě zamyslet se a pokusit se vyčíst z nich nějaký skrytý příběh, a to bez ohledu na to, zda byly vytvořeny ze sádry, polyesteru, lukoprenu nebo drátěného pletiva. Dnes už vím, že to nebyl jen dojem, že Veronika se ve své tvorbě identifikuje sama se sebou a svým místem v životě a její práce jsou do značné míry ztělesněním jejích prožitků, jsou přemýšlivé, vysoce niterné a vždy obsahují autobiografické rysy. Jsou to opravdu příběhy plné nápadů, hříček a humoru, a navíc vždy dotažené do konce a dokonale zpracované...

„Dědova zahrada“ (2009) – 28 drátěných figur, z nichž každá má svůj reálný vzor ve členech Veroničiny rodiny a je jeho sochařskou „rychlakresbou“. Diplomová práce, fotografie pochází z instalace v centru současného umění DOX v Praze.

„Akvabely“ – instalace 17 drátěných ženských figur v obchodním centru Forum v Liberci (2010). Prostor posáze se stává pro skupinu akvabel vzdušným bazénem, kde vytvářejí svým „tancem“ prostorový ornament.

Digitální fotografie z cyklu autoportrétů „Sochařka“ (2008), spolupráce s profesionálním týmem vizážistů, foto KIVA. V pozadí figura „Mirek“ v životní velikosti.

Veroniko, kdy jste přišla na to, že se chcete vyjadřovat právě prostřednictvím figury?

Myslím, že to bylo hned, jak jsem se rozhodla, že chci dělat sochařinu. Nad ničím jiným jsem asi ani neuvažovala...

Váš způsob projevu je velmi osobní, až intimní. Chcete odvahu, nebo vám tato forma obnažování nedělá problém?

Mám pocit, že skrz sochu nebo jiné dílo je to nějak jednodušší. Já to nevnímám jako obnažování, ale spíš očistu, nebo smíření se s vnímáním sebe sama a s tím, co se kolem mne děje. Propůjčuji svůj pohled na věc „prostředníkoví“, a ten se pak obnažuje za mne :).

Do jaké míry by měl „uživatel“ umění dostat nějaký návod k použití neboli k pochopení díla? A připouštíte i nesprávný výklad díla jako pokračování vaší hry?

O to tady vlastně jde. Já jsem přesvědčena o tom, že nesprávný výklad díla neexistuje, a obzvlášť u svých věcí chci, aby to tak bylo. Jedna věc je můj důvod, proč mám potřebu něco vytvořit, ale výklad a to, co si divák/návštěvník výstavy s sebou odnese, musí být jeho vlastní dojem a interpretace třeba do vlastního života. Když se tohle povede, tak mám radost. Takže připouštím jakýkoliv výklad. Naopak já tu zpětnou vazbu nutně potřebuju – nejsem ten typ, co tvoří do šuplíku... ostatně to by byl u mne i problém.

Navzdory svému mládí jste už uznávaná autorka, která získává komerční nabídky. Vytváříte si nějaký příběh či hru i kolem tématu „na zakázku“?

Nějakým záhadným způsobem se mi doposud podařilo – až na pár nutných omezení – mít volný tvůrčí prostor i u zakázek, takže v podstatě dělám to, co vymyslím. Pokud je to tedy jen trochu možné, snažím se o obojí.

Nakolik si myslíte, že žáka ovlivňuje rukopis jeho učitele, ve vašem případě Michala Gabriela?

To záleží na tom, nakolik se žák učitelem ovlivnit nechá a v čem. Pro mne je Michal Gabriel velmi charismatickou a silnou osobností, která mne rozhodně v mnoha věcech ovlivnila. Pokud jde ale o rukopis, tak si myslím, že pracuji s dost odlišnou formou, jak koncepčně, tak i vizuálně. Ale může to být jen můj subjektivní dojem.

Máte nějaký tvůrčí sen? Zabydlet třeba svými figurami konkrétní veřejný prostor nebo místo v krajině?

Konkrétní asi ne, spíš mít tu možnost s různými veřejnými prostory pracovat, a jak říkáte, „zabydlovat“ je svými sochami, a aby to lidi bavilo. Abych mohla vůbec volně pokračovat ve své práci a neřešit, jestli mám nebo nemám na chleba.

Jana Novotná

Foto archiv Veroniky Psotkové